

Gemeente Zandvoort

**VERSLAG EN ADVIES
VAN DE INFORMATEUR**

voor de vorming van een coalitie en een
college in Zandvoort

4 april 2014

Gemeente Zandvoort

Telefoon: 14023
Fax: 023-5713724
E-mail: info@zandvoort.nl
Internet: www.zandvoort.nl
Postadres: Postbus 2
2040 AA Zandvoort
Bezoekadres: Swaluëstraat 2
Zandvoort
Bankrekening: NL64 BNGH 0285010034

Registratienr:
Datum: 4 april 2014

Inhoudsopgave

INLEIDING.....	4
NIEUWE COALITIE	4
GESPREKKEN MET DE RAADSFRACHTIES	4
OP WEG NAAR EEN NIEUW COLLEGE	6
DE BRIEF VAN DE BURGEMEESTER	7
INTEGRITEIT	8
CONCLUSIE EN ADVIES.....	9
BIJLAGE 1: BRIEF VAN BURGEMEESTER VAN 28 MAART 2014	10
BIJLAGE 2: REACTIE VAN WETHOUDER TOONEN VAN 31 MAART 2014.....	12

INLEIDING

Door de uitslag van de op 19 maart 2014 gehouden raadsverkiezing zijn de politieke verhoudingen binnen het Zandvoortse openbaar bestuur ingrijpend gewijzigd.

De Ouderenpartij Zandvoort (OPZ) kwam met vijf van de zeventien te verdelen raadszetels als grootste partij uit het verkiezingsstrijdperk te voorschijn.

Op 22 maart heeft de heer C. Simons, lijststaanvoerder van die partij, mij gevraagd een advies uit te brengen over de vorming van een college dat kan rekenen op voldoende stemmen in de gemeenteraad en in staat is de komende raadsperiode zijn taak ten behoeve van de gemeenschap naar behoren te vervullen.

Bij de collegevorming gaat het uiteraard om de invulling van de wethouders-vacatures, waarna de nieuwe wethouders tezamen met de burgemeester het college vormen.

Nu is de bedoeling dat mijn advies op een zodanig tijdstip wordt uitgebracht dat het vervolgens op te stellen coalitieakkoord op 22 april 2014 aan de gemeenteraad kan worden aangeboden en de wethouders kunnen worden benoemd. Volgens de door het presidium van de vorige gemeenteraad aangeboden "Handreiking voor de nieuwe raad 2014" zal de bestuurlijke behandeling van het vervolgens in een raadsprogramma uitgewerkte coalitieakkoord kort na het zomerreces plaatsvinden, waarna de onderdelen uit het raadsprogramma en alle reguliere zaken en taken in een "beleidsagenda" met termijnen worden opgenomen.

NIEUWE COALITIE

Een nieuwe wethoudersploeg is uiteraard gebaseerd op een coalitie van de raadsfracties die de meerderheid in de raad representeren. Die coalitie moet stabiel zijn, dus dienen de betrokken partijen goed met elkaar te kunnen samenwerken, waarbij het aanbeveling verdient deze samenwerking voldoende te structureren en regelmatig overleg te laten plaatsvinden.

GESPREKKEN MET DE RAADSFRACTIES

Op 24 maart ben ik begonnen met gesprekken met achtereenvolgens een vertegenwoordiging van de zeven raadsfracties. Deze reeks gesprekken kon op 31 maart worden voltooid. Tijdens deze gesprekken hebben de fracties uitgebreid de gelegenheid gekregen hun zienswijze te etaleren over de vorming van coalitie en college.

De gesprekken hebben mij een helder beeld verschaft hoe de politieke vlag er in Zandvoort na de laatste verkiezingen bij hangt.

Hoewel de verkiezingsprogramma's veelal een baaiert van wensen en voornemens bevatten, kan wel worden geconstateerd dat vrijwel alle partijen het er over eens zijn dat de volgende punten bij het sluiten van een coalitie als voorloper van een raadsprogramma in elk geval aan de orde moeten komen:

- Zandvoort moet een zelfstandige gemeente blijven;
- De financiële positie van de gemeente moet op orde worden gebracht. Lastenverhogingen van de burgers moeten zoveel mogelijk worden vermeden. Aan de hand van een kerntakendiscussie moet besloten worden op welke niet-kerntaken kan worden bezuinigd. Deze discussie dient zo spoedig mogelijk plaats te vinden, opdat tijdig maatregelen kunnen worden genomen om financiële tegenvallers op te vangen. Er moeten duidelijke keuzen worden gemaakt (geen kaasschaafmethode);

- Bij de implementatie van de per 1 januari 2015 ingaande decentralisatiewetgeving in het Sociaal Domein dient vooral de kwaliteit van de zorg voor de meest kwetsbare groepen zo goed mogelijk te worden gewaarborgd;
- Het parkeerbeleid dient te worden geëvalueerd. Het moet primair een verkeersbelang dienen; evenwichtig ten opzichte van bewoners en toeristen en qua tarieven concurrerend met andere toeristische kustgemeenten;
- Windmolens op zee moeten zoveel mogelijk achter de horizon blijven;
- Het bij wijze van recht in het nieuwe bestemmingsplan toestaan van dienstwoningen op bedrijfsterreinen voor niet-hinderlijke bedrijven in Zandvoort-Noord, waar dit nu nog via een vrijstelling/ontheffing mogelijk is. Op andere bedrijfsterreinen waar (dienst)woningen in afwijking van het vigerende bestemmingsplan vaak al jaren aanwezig zijn, dient vanuit een positieve grondhouding te worden nagegaan of legalisatie mogelijk is zonder andere belangen onevenredig te schaden dan wel of in schrijnende gevallen een persoonsgebonden overgangsrecht in het nieuwe bestemmingsplan kan worden toegestaan.
- Het vergadersysteem met gemeenteraad-informatie, gemeenteraad-debat, gemeenteraad-besluitvorming en Ronde Tafel dient te worden herzien. Het vroegere systeem met commissies van bijstand, waarin de raadsleden de gelegenheid kregen een advies uit te brengen over conceptraadsvoorstellen van het college, voldeed beter.

In aansluiting op het bovenstaande vermeld ik nog dat de burgemeester in zijn brief van 28 maart 2014 aan de fractievoorzitters en de informateur een aantal opmerkingen maakt ten behoeve van het proces van collegevorming. Deze gaan vooral over de bevordering van de bestuurlijke integriteit van de gemeente, zoals in een voorgenomen herziening van de Gemeentewet zal worden opgenomen, en over de portefeuillevindeling onder de nieuwe wethouders wat betreft de decentralisatie van wetgeving op het Sociaal Domein.

Net als D66 mij daags voor de ontvangst van de brief van de burgemeester liet weten is de burgemeester van mening dat het gewenst is dat de portefeuilles Financiën en Sociaal Domein gescheiden moeten blijven en geeft hij een opsplitsing van de portefeuille Sociaal Domein over de collegeleden in overweging, met een coördinerend portefeuillehouder.

Demissionair wethouder Toonen heeft op dit laatste gereageerd met een notitie d.d. 31 maart 2014.

Uit bovenvermelde gesprekken met de zeven raadsfracties kan wat de collegevorming betreft het volgende worden geconcludeerd:

- Algemeen zijn de fracties van oordeel dat in elk geval OPZ in het college vertegenwoordigd dient te zijn;
- Alle fracties hebben benadrukt dat er sprake moet zijn van een stabiel college dat steunt op een voldoende meerderheid in de raad;
- Behoudens wat door OPZ hieronder is gesteld over de partijen die tijdens de laatste verkiezing een gevoelig verlies hebben geleden, waren alle partijen bereid om in een college met elkaar samen te werken en zagen zij geen verschillen in de verkiezingsprogramma's die niet door het sluiten van redelijke compromissen zouden kunnen worden overbrugd;
- De VVD fractie is de tweede partij in de raad met drie zetels en is van harte bereid opnieuw deel uit te maken van het college. De wethouderskandidaat van de VVD is beschikbaar voor de portefeuille die zij nu nog heeft, dus inclusief Financiën, en voor de portefeuille waarin de nieuwe gedecentraliseerde taken op het Sociaal Domein worden behartigd;
- De GBZ fractie heeft te kennen gegeven zeer gemotiveerd te zijn om de Sociaal Domeintaken in het college op zich te nemen, maar is ook beschikbaar voor de andere portefeuilles;

- Ook de PvdA fractie zou graag haar huidige demissionaire wethouder zijn werk onder andere op het Sociaal Domein willen laten voortzetten en houdt zich dus beschikbaar;
- De D66 fractie heeft een voorkeur voor de portefeuilles op het gebied van onder andere economie, toerisme, werkgelegenheid, onderwijs en vindt net als de burgemeester dat de nieuwe taken op het Sociaal Domein over de collegeleden moet worden verdeeld waarbij er één als coördinator optreedt. D66 is voor een college waarin behalve OPZ, zichzelf en het CDA ook de VVD is vertegenwoordigd;
- Ook het CDA stelt zich kandidaat voor deelname aan het college en is primair geporteerd voor financiële portefeuilles, maar sluit andere portefeuilles niet uit;
- De fractie van Sociaal Zandvoort schat vanwege haar zetelaantal haar kansen op deelname in het college niet hoog in, maar heeft wel duidelijk te kennen gegeven zich ten opzichte van het nieuwe college constructief op te stellen. De fractie is zelfs bereid deelname aan een coalitie en ondersteuning van een coalitieakkoord in overweging te nemen, indien zij daarin voldoende van haar gedachtegoed terugvindt;
- De fractie van OPZ wil haar wethouderskandidaat inzetten voor de portefeuille ruimtelijke ordening, bouwzaken, milieu en wat daarmee samenhangt.

OP WEG NAAR EEN NIEUW COLLEGE

OPZ heeft al meteen na afloop van de verkiezingen naar buiten gebracht niet twee wethouderszetels te claimen in een op vier partijen gebaseerd college. Zij streeft naar een drie partijen college waarvan de samenstelling recht doet aan de uitslag van de verkiezingen. Met het oog op dit laatste meent OPZ dat de partijen die tijdens de afgelopen verkiezing een flinke tik op de neus hebben gekregen (VVD en PvdA) niet op voorhand in aanmerking komen om in het college te worden opgenomen. Gelet op de uitslag van de verkiezing en mede in aanmerking genomen dat het streven gericht is op een college met drie wethouders en de verkiezingsprogramma's voldoende aanknopingspunten bieden om tot overeenstemming te komen, geeft OPZ de voorkeur aan D66 en het CDA voor samenwerking in een coalitie en in het college. Ook GBZ valt hierdoor vooralsnog buiten de boot. Ook de verwachting van Sociaal Zandvoort om buiten het college te blijven wordt hierdoor bewaarheid; deelname aan de coalitie blijft uiteraard mogelijk.

Uit de met OPZ en D66 en later het CDA, als te voorziene partijen voor de vorming van een coalitie en een college, hierover meer in concreto gevoerde gesprekken kwam nog eens duidelijk naar voren dat er tussen deze partijen geen sprake was van niet te overbruggen programmatische verschillen en er ook in de persoonlijke sfeer geen beletselen waren voor een goede samenwerking.

D66 legt zich erbij neer dat het door haar gewenste vierpartijencollege niet wordt gerealiseerd en het college uit de drie partijen zal bestaan.

Een college van deze partijen kan steunen op een coalitie die een voldoende meerderheid heeft in de raad (10-7). De woordvoerders van de partijen hechten er aan te benadrukken dat elke wethouder primair verantwoordelijk is voor zijn eigen portefeuille maar evenzeer verantwoordelijk is voor het totale bestuur van het college, collegiaal bestuur dus.

Geconstateerd is dat het wethouderschap fulltime wordt uitgeoefend. Desgevraagd vond de woordvoerder van OPZ het redelijk dat als de kandidaten van D66 en CDA tot wethouder worden benoemd zij enige tijd krijgen om hun huidige beroepsmatige werkzaamheden ordentelijk af te hechten.

Ook is gesproken over de wens van D66 om de nieuwe taken op het Sociaal Domein over de portefeuilles van de collegeleden te distribueren. D66 ziet hierin een aanzet om te komen tot bestuurlijke vernieuwing. Ook het CDA ziet in de spreiding van taken voordelen en meent dat die taken goed inpasbaar zijn bij de andere onderdelen van de door de drie partijen gewenste portefeuilles. De fractievoorzitter van OPZ heeft een sterke voorkeur voor het in één

portefeuille onderbrengen van de nieuwe sociale taken maar staat niet onwelwillend tegenover een door D66 en het CDA gewenste spreiding. Hij wil hierover eerst overleg hebben met de wethouderskandidaat van OPZ die op 6 april aanstaande weer uit het buitenland is teruggekeerd in Zandvoort. Ik heb mijn bedenkingen geuit tegen een mijns inziens verbrokkelde behartiging van de decentralisaties waarover verder overleg zal plaatsvinden. De drie woordvoerders hebben vervolgens aangegeven met elkaar te willen samenwerken om te komen tot een coalitie en een daarop gebaseerd college indien hun respectievelijke raadsfracties daartoe het groene licht zouden geven.

Op 4 april 2014 hebben de fractievoorzitters van OPZ, D66 en CDA mij laten weten dat hun respectievelijke fracties hebben ingestemd met het zetten van vervolgstappen die leiden naar een nieuwe coalitie en dito nieuw college.

Nu de weg hiervoor is vrijgemaakt heb ik de fractievoorzitter van OPZ, mijn opdrachtgever, hierover geïnformeerd, die de raadsleden en partijbesturen op de hoogte heeft gesteld en heb ik diezelfde dag een persbericht laten uitgaan. Mijn informateurschap loopt hiermee ten einde, waarna op 7 april aanstaande het formatietraject zal aanvangen.

DE BRIEF VAN DE BURGEMEESTER

Hoewel de signatuur van de wethoudersportefeuilles globaal (namelijk conform de eerder aangeduide wensen van de fractievoorzitters) bekend is en het gebruikelijk is dat het gedetailleerd daarin onderbrengen van de taakonderdelen plaatsvindt in de constituerende vergadering van het vernieuwde college, dus in samenspraak met de burgemeester, zal tijdens de formatieprocedure de toedeling van de nieuwe sociale taken nog een punt van gesprek vormen. De kandidaatwethouder van OPZ zal hierbij dan ook aanwezig zijn. Ten behoeve van de voorbereiding van dit gesprek wil ik enkele opmerkingen maken mede naar aanleiding van de brief van de burgemeester waarin hij voor bedoelde taaktoedeling de aandacht vraagt van de raadsfracties en van de informateur.

Naar mijn mening is het duidelijk dat de drie nieuwe sociale uit de betreffende wetgevingen voortvloeiende taken naar hun aard en karakter bij elkaar horen, hetgeen nog eens wordt benadrukt doordat er zelfs sprake is van een onderlinge samenhang van die taken. Organisatorisch passen deze taken mijns inziens in de portefeuille van één wethouder tezamen en in de context van de gemeentebegroting, zie "Programma 1: Maatschappij en Zorg". In de WMO-krant Editie 2013 staat dat de gedachte achter de betreffende overheveling van Rijk naar de gemeenten onder meer is dat de gemeenten dichter bij de burgers staan, deze beter kennen en in staat zijn om verschillende regelingen "aan elkaar te koppelen", waarna een aantal van die sociale wetten wordt genoemd. Dat de burgemeester pleit voor de distributie van de drie nieuwe taken over de collegeleden lijkt mij moeilijk verenigbaar met het bepaalde in artikel 53a van de Gemeentewet waarin is bepaald dat de burgemeester de eenheid van het collegebeleid dient te bevorderen. Immers bemoeilijkt die splitsing van taken juist de eenheid van het collegebeleid en moet er een coördinerend collegelid komen om die eenheid te bewaken. Ik meen dan ook dat hetgeen demissionair wethouder Toonen in zijn reactie op de brief van de burgemeester aangeeft serieus moet worden genomen (overigens heb ik begrepen dat de fracties van VVD en GBZ er ook van uitgaan dat de drie decentralisaties in één portefeuille zullen blijven). Dat de burgemeester volgens de PvdA geen "politieke" portefeuilles behoort te beheren, zoals de heer Toonen meedeelt, lijkt mij geen reden om de burgemeester voor het behartigen van de zorgtaken uit te sluiten. De term "politieke portefeuilles" is erg vaag en de PvdA gaat niet over de portefeuilleverdeling die mijns inziens een college-aangelegenheid is. Omdat het bij die zorgtaken gaat over de belangen van de kwetsbare, hulpbehoevende mensen in de Zandvoortse gemeenschap lijkt mij juist de rol van de zorgvolle behartiger van die belangen de burgervader op het lijf geschreven.

De burgemeester behoort te worden geïnformeerd over de uitkomsten van de collegeonderhandelingen en met hem wordt de portefeuillevverdeling van de collegeleden besproken. Gelezen de interesse van de burgemeester met betrekking tot het Sociaal Domein lijkt het mij voor de hand te liggen te overwegen de 3D portefeuille aan de burgemeester aan te bieden, tenzij uiteraard een van de huidige wethouderskandidaten die portefeuille voor zich wenst te claimen.

Overigens meen ik dat als de bedoelde nieuwe sociale taken met de reeds bestaande in één portefeuille ondergebracht worden, wat mijns inziens de voorkeur verdient, er nauwkeurig op moet worden gelet dat de zwaarte (bewerkelijkheid) van de portefeuilles in een logische samenhang zo evenwichtig mogelijk over de collegeleden worden verdeeld. Hierbij kan uiteraard rekening worden gehouden met redelijke persoonlijke wensen en aanspraken waarvan de kans op honorering mijns inziens dient toe te nemen naarmate de fractie van de partij die de kandidaatwethouder representeert meer zetels in de raad heeft. Het lijkt mij niet gewenst dat de ene wethouder een loodzware portefeuille torst en de ander een pretpakket beheert.

INTEGRITEIT

Een ander punt dat de burgemeester ter sprake brengt in zijn brief betreft het onderwerp "Integriteit". De burgemeester wijst op een voorgenomen wetswijziging die als deze de eindstreep haalt, hem tot taak geeft de bestuurlijke integriteit van "de gemeente" te bevorderen. Los van die voorgenomen wetswijziging ziet de burgemeester het als zijn taak te werken aan het integriteitsbesef van "de raad" en "het college" en stelt hij zich voor uit de raad en het college een comité of werkgroep te formeren ter "ondersteuning en begeleiding".

Bij dit voornemen van de burgemeester wil ik een paar kanttekeningen plaatsen, gelet op de bestuurlijke verhoudingen binnen het gemeentelijk bestel. Het staat namelijk buiten kijf dat niet de burgemeester of het college maar de gemeenteraad aan het hoofd van de gemeente staat. Dat de burgemeester en het college aan de raad onderschikt zijn blijkt uit diverse bepalingen van de gemeentewet.

Zo is de burgemeester aan de raad verantwoording schuldig over het door hem gevoerde bestuur. Het college en elk van zijn leden (dus ook de burgemeester) zijn aan de raad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur. De gemeenteraad benoemt wethouders en kan hen ontslaan. Als er sprake is van een verstoorde verhouding tussen de burgemeester en de raad kan de raad de minister verzoeken ("aan te bevelen") de burgemeester te ontslaan. De wet verplicht de gemeenteraad om voor de burgemeester een gedragscode vast te stellen. Hetzelfde geldt voor de wethouders.

Volgens de door de gemeenteraad vastgestelde gedragscode ziet de raad er op toe dat de gedragscode wordt nageleefd door het college, de burgemeester, de raad zelf, de raadsfracties, de individuele raadsleden en de buitengewone leden. Uit het vorenstaande moge blijken dat de gemeenteraad de controleur is van het college en de burgemeester. Dat de burgemeester het als zijn taak ziet aan het integriteitsbesef van de raad en het college te werken en de wijze waarop dat moet gebeuren lijkt mij voor nadere overweging in aanmerking te komen. Overigens zijn ook de wethouders niet ondergeschikt aan de burgemeester, althans niet rechtens.

Juist omdat de raad er op moet toezien dat de burgemeester zich aan de gedragscode houdt en de raad in zijn eigen toezicht moet voorzien verdient het mijns inziens aanbeveling dat het integriteitscomité (of werkgroep) dat (die) de burgemeester wil laten oprichten een raadslid tot voorzitter krijgt, bijvoorbeeld het oudste raadslid (in leeftijdsjaren, de nestor) of de fractievoorzitter van de grootste raadsfractie. Dit laatste zou een plaats kunnen krijgen in het coalitieakkoord.

CONCLUSIE EN ADVIES

OPZ (fractievoorzitter Simons), D66 (fractievoorzitter Kuipers) en CDA (fractievoorzitter Bluijs) vervolgen het proces van coalitie- en collegevorming onder het formateurschap van de heer Simons ingaande 7 april 2014. De bedoeling is op korte termijn een beknopt coalitieakkoord op te stellen (met in elk geval de bovengenoemde punten waar vrijwel alle partijen het over eens zijn), dat na instemming van de betrokken raadsfracties aan de gemeenteraad zal worden aangeboden.

Het komende jaar zal in het teken staan van de overheveling van taken op het Sociale Domein. Voorkomen moet worden dat kwetsbare groepen door cumulatie van problemen in de verdrukking komen. Zorg en zekerheid voor de burgers vallen onder de grondrechten. De rijksoverheid zal de gemeenten in staat moeten stellen hieraan te voldoen. Tot nog toe lijkt er (sterke) spanning te ontstaan tussen de over te dragen verantwoordelijkheden en de daarmee samenhangende financiële middelen. Verder zullen er door de organisatie van de gedecentraliseerde zorg allerlei (bovenlokale) samenwerkingsverbanden ontstaan. Het lijkt mij hierbij van belang dat zal worden getracht dat de gemeenteraad behoorlijk invloed zal kunnen hebben op te maken keuzes en zijn controletaak behoorlijk kan blijven uitoefenen. Ik wens de fractievoorzitters die nu de eindfase van het collegevormingsproces ingaan veel succes en dank de raadsgriffie voor de administratieve ondersteuning.

Zandvoort, 4 april 2014
F. van Caspel

BIJLAGE 1: BRIEF VAN BURGEMEESTER VAN 28 MAART 2014

Aan de fractievoorzitters van de raad
Aan de informateur

Zandvoort, 28 maart 2014

Geachte fractievoorzitters van de raad,
geachte informateur,

Bij het wisselen van de raad wordt de burgemeester, zo stelt de wet, geïnformeerd over de uitkomsten van de college-onderhandelingen en wordt hij in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen over het collegeprogramma kenbaar te maken.

Graag wil ik u enige opmerkingen vooraf meegeven, ter overweging in het nu gestarte proces dat moet leiden tot een programma en een nieuw college.

Integriteit

Het is u bekend dat de wetgever de wens van een integer bestuur wil vastleggen in de Gemeentewet door aan de burgemeester de plicht te geven “de integriteit in het gemeentebestuur te bevorderen”.

Los van deze formalisering zag en zie ik het als mijn taak te werken aan het integriteitsbesef van raad en college. De voorbeeldfunctie van het openbaar bestuur vraagt hierom.

Het begrip integriteit is te beschouwen als een container met onderdelen, zoals gedrag, omgaan met belangen, omgaan met gemeentelijke middelen en omgaan met informatie. De aftredende raad heeft belangrijke stappen gezet om tot beschrijving te komen, tot uiting komend in de Gedragscode uit september 2013. Het vastleggen op papier is een eerste stap, maar de norm zal steeds in de praktijk moeten worden ingevuld.

Ik ben dan ook van plan niet alleen tijdens de raadsintroductie op integriteit in te gaan, maar gedurende de gehele raadsperiode het onderwerp op de agenda te houden. Ik stel mij voor uit de raad en het college een comité of werkgroep te formeren ter ondersteuning en begeleiding. Het onderwerp vormt namelijk een gezamenlijk belang.

Voorts deel ik u mee dat ik met de te benoemen wethouders een gesprek wil houden over integriteit en belangenverstrengeling aan de hand van een verklaring omtrent het gedrag en het CV.

Bestuurscultuur

In contacten is mij de afgelopen jaren gebleken dat de wijze waarop raad en college met elkaar omgaan een bron van ergernis vormt voor velen. In de raadsperiode die achter ons ligt is er een lijn ingezet tot verbetering van gedrag en omgang en dat is een compliment waard aan alle betrokkenen. Nu echter moet dit worden vastgehouden en uitgebouwd. Ik beveel een combinatie van externe begeleiding en permanente zelfreflectie aan.

Samenwerking

Dit thema is veelomvattend.

Samenwerking speelt zich af binnen de raad en het college, maar vooral tussen deze twee bestuursorganen. Ik beveel aan hierin te investeren in het begin van de raadsperiode en ben daarvoor beschikbaar.

Daarnaast vraag ik aandacht voor de samenwerking met de samenleving. Ik wil met college en raad de discussie aan hoe het huidige bestuursstelsel en de ontwikkelingen in de maatschappij (meer eigen verantwoordelijkheid, de overheid niet meer allesbepalend) kunnen worden gecombineerd.

Tenslotte dring ik aan op de bereidheid om mee te denken over de onderwerpen bestuurlijke en ambtelijke samenwerking in de regio. Het is, gelet op tendensen en ontwikkeling op landelijk en regionaal niveau, onontkoombaar dat daar in deze periode stappen in gezet moeten gaan worden.

Portefeuilleverdeling in college

De decentralisaties op het sociale domein zullen van de raad en het college veel vergen. Ik vraag speciaal aandacht voor de toewijzing van de portefeuille sociaal domein aan een lid of leden van het college. De in het huidige college doorgevoerde scheiding tussen de portefeuilles financiën en sociaal domein is zonder meer gewenst. Een optie die ik in overweging wil geven is een opsplitsing van de portefeuille sociaal domein over de collegeleden, met een coördinerend portefeuillehouder.

Veiligheid

Als portefeuillehouder Veiligheid en Handhaving deel ik u mede dat er in het tweede of derde kwartaal van dit jaar een Integraal Veiligheidsplan aan de raad ter bespreking zal worden aangeboden.

Ik zou u willen vragen waar nodig en mogelijk met het bovenstaande rekening te houden bij het schrijven van een programma en het vormen van een college. Met deze activiteiten wens ik u veel succes en ik ben beschikbaar voor overleg.

Met vriendelijke groet,

N. Meijer,
burgemeester

BIJLAGE 2: REACTIE VAN WETHOUDER TOONEN VAN 31 MAART 2014

Reactie op de brief van de burgemeester van 28 maart 2014 aan de fractievoorzitters en de informateur van Gert Toonen

Portefeuilleverdeling in college

Onder dit kopje wordt in de brief van de burgemeester aan de fractievoorzitters en de informateur een voorstel gedaan, dat ik als huidig portefeuillehouder Sociaal Domein niet deel. Ik zal hieronder uiteenzetten waarom.

Het huidige college heeft vorig jaar geconstateerd dat de portefeuille financiën moeilijk verenigbaar is met de portefeuille Sociaal Domein (ook wel genaamd Maatschappelijke Dienstverlening), omdat die portefeuille vanaf 2015 ca. de helft van de begroting uitmaakt. Dat is een standpunt dat ik nog steeds onderschrijf.

Anders is het wat betreft het voorstel de portefeuille Sociaal Domein op te splitsen over de collegeleden met een coördinerend portefeuillehouder.

Omdat er expliciet staat 'de collegeleden' en niet 'de wethouders' neem ik aan dat ook daadwerkelijk alle collegeleden bedoeld wordt, inclusief de burgemeester.

De PvdA heeft van oudsher het standpunt dat een burgemeester geen 'politieke' portefeuille beheert. Een verdeling over de collegeleden is daarmee in mijn visie niet gewenst.

Daarnaast is in de brief bevestigd dat de portefeuillehouder financiën geen taken op het terrein van het Sociaal Domein zou moeten hebben. Dan blijven er nog twee portefeuillehouders over die in aanmerking zouden kunnen komen voor de opsplitsing van de portefeuille Sociaal Domein.

Maar ook dat vind ik uitermate ongewenst.

De Participatiewet, de nieuwe Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 en de Jeugdwet zijn wetten die hele grote raakvlakken kennen. In de discussies over de decentralisaties is ook veelvuldig de stapeling van maatregelen aan de orde geweest, waarmee bedoeld wordt dat er o.a. voor gewaakt moet worden dat individuen door (bezuinigings)maatregelen in alle drie de wetten daarvan de dupe worden.

Daarnaast is het zo dat een groot aantal inwoners gebruik maken cq moeten maken van regelingen uit twee en zelfs uit alle drie de nieuwe wetten.

In het hele land, maar zeker ook in onze regio is daarom de afgelopen drie jaar hard gewerkt aan het integraal vormgeven van de beleidskaders voor deze decentralisaties.

De gemeente Haarlem heeft vorig jaar besloten de drie decentralisaties ambtelijk onder te brengen bij één afdelingshoofd, juist i.v.m. de integraliteit van beleid. Daarvoor waren er twee afdelingshoofden mee belast.

Ik heb in de afgelopen jaren meerdere keren ervaren dat er bij gemeenten waar twee of meer portefeuillehouders zich met het sociale domein bezig hielden dit leidde tot spraakverwarring, onbekendheid met de activiteiten van elkaar en zelfs tegenstellingen in beleidsuitgangspunten.

Daarnaast vinden er allerlei nevenactiviteiten plaats die overlappen, zoals bijvoorbeeld het vormgeven van integraal doelgroepenvervoer. Dat betreft het leerlingenvervoer (onderwijs), het nu nog AWBZ gerelateerde vervoer voor individuele en groepsbegeleiding cq dagbesteding, het OV taxi vervoer op basis van de WMO en het WSW gerelateerde vervoer. Tel daarbij op de transities Passend Onderwijs PO en VO en de overkomst van MEE per 2015 naar de gemeenten en niet te vergeten de afstemming Jeugdzorg en Jeugdgezondheidszorg.

Al deze zaken zijn niet los van elkaar te beschouwen en te behandelen. Het is daarom onverstandig het Sociale Domein in stukken te knippen en bij meerdere portefeuillehouders te beleggen.

Ik roep daarom partijen op de optie op dit onderdeel uit de brief van de burgemeester niet over te nemen.

Gert Toonen
Zandvoort, 31 maart 2014